

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I. 35.131/2023/5.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: név)

Cím4

Az alperes: Alperes1

Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Kond ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: név1

Cím3

A per tárgya: agrártámogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 22. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Pécsi Törvényszék 8.K.700.597/2022/21. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 7.K.700.597/2022/21.számú ítéletét megváltoztatja, az alperes EUJF/1047-1/2022. számú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisíti, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 250.000 (kétszázötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti és a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. évi tejhasznú tehéntartási támogatási kérelmének 26 egyed tekintetében az elsőfokú hatóság helyt adott és részére 2.700.227, -Ft támogatási összeget állapított meg.

[2] Az elsőfokú hatóság a döntés felülvizsgálata során az ENAR rendszerből 2022. január 19. napján történt lekérdezéssel nyert adatokból megállapította, hogy a felperes támogatási kérelmével érintett egyedek közül 5 egyed tekintetében nem rendelkezik 2019. március 31-e előtti elléssel, ezért az 593/5401/108/4/2019. számú határozatával a 2019. évi tejhasznú tehéntartási támogatást megállapító határozatát visszavonta, és a kérelmet elutasította. Egyben kötelezte a felperest a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére. Határozatát a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III.13) FM rendelet (továbbiakban: Jogcímrendelet) 13. § (1) bekezdés a) pontjára, illetve (3) bekezdésére, a mezőgazdasági, agrár- vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Tám.tv.) 69. § (1) bekezdésére és a Bizottság 640/2014 EU rendeletének 31. cikkére alapozta. Rögzítette, hogy a támogatási feltételeknek megfelelt és a támogatási feltételeknek nem megfelelt egyedek aránya 23.81% volt.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljár alperes az EUJF/1047-1/2022. számú határozatával az elsőfokú döntést helyben hagyta. Kiemelte, hogy a határozatban tételezett fűlszámú 5 egyed nem rendelkezett 2019. március 31-i előtti elléssel, ugyanis az érintett egyedek ellési eseményei a támogatás jóváhagyását követően 2020. március 11. napján törölték. A döntés rögzítette, hogy a valóságban nem vemhesült egyedek jelentős része a birtokon tartási határnapot (2019. március 31.) követően értékesítésre és/vagy vágóhídon levágásra kerültek, mivel azok tejtermelésre alkalmatlanok voltak. Az alperes megítélése szerint a Tám.tv. 69. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással állapítható meg a támogatás jogosulatlan igénybevétele. Az alperes kifejtette azt is, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban, Ákr.) hatálya nem terjed ki az eljárásra.

A felperes kereseti kérelme és az alperesi védírat

[4] A felperes elsődlegesen a tényállás feltáratlansága, a fellebbezés hiányos elbírálása, a fellebbezéshez csatolt marhalevelek figyelmen kívül hagyása miatt kezdeményezte az alperesi határozat bírósági jogorvoslatát.

[5] A határozatból nem állapítható meg, hogy a marhalevelek miért nem alkalmasak a felperesi álláspont alátámasztására, különös tekintettel arra, hogy a Tám.tv. 43/B. § (1) bekezdés alapján minden, a tényállás tisztázására alkalmas bizonyíték felhasználható. A marhalevél hatósági bizonyítvány és az Ákr. rendelkezése alapján a hatósági bizonyítványban foglalt tények és adatok valódiságát vélelmezni kell. Ezek alapján az alperesnek kellett volna bizonyítania a hatósági bizonyítványban szereplő adatok valótlanságát, melyre azonban nem került sor. Utalt a felperes arra is, hogy a NÉBIH 2022 május 16. napján tartott gazdaságában ellenőrzést, melynek során megállapításra került, hogy a megszületett borjak a felperes tenyészetében találhatók az ellenőrzés időpontjában. Sérelmezte, hogy az alperes azonban pusztán az ENAR lekérdezésre alapította határozatát. A Megállapító határozat meghozatala

előtt az egyedek rendelkeztek az ENAR nyilvántartás alapján elléssel, a közölt adatok valósak voltak.

[6] Rámutatott arra is, hogy a Tám.tv. 41. § (6) bekezdése, valamint a 43/A §-a arra az esetre tilalmazza a nyilvántartási adatok utólagos pótlását, vagy módosítását, amennyiben azok az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére, vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányulnak. Jelen esetben nem a feltételek utólagos teljesítése, vagy a kérelem kedvezőbb elbírálása érdekében került sor az adatok módosítására.

[7] A felperes nem vitatta, hogy a Tám.tv. 47. § (3), valamint 46. § (2) bekezdése alapján az eljáró hatóságnak lehetősége volt utólagosan a döntést követően is vizsgálnia a kérelem megalapozottságát, azonban ezen ellenőrzés során azt kellett volna feltárnia, hogy a határozatban foglalt adatok, tények, körülmények megfelelnek-e a valóságnak. Az Ákr. alkalmazása tekintetében is téves álláspontot foglalt el az alperes, a közigazgatási eljárás során az Ákr. szabályai alkalmazandók voltak, ekként az Ákr. 76. §-a és 104. § (3) bekezdésével ellentétesen került sor a felülvizsgálati eljárás lefolytatására. Tagadta, hogy a tejhasznú tehéntartás támogatására vonatkozó jogszabályi rendelkezések birtokon tartási kötelezettséget írtak volna elő, a feltételeknek a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában kellett fennállniuk.

[8] Alperes a kereset elutasítását kezdeményezte. Védiratában előadta, hogy a támogatási kérelem megalapozottsága a döntést megelőzően és azt követően is ellenőrizhető. Az adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők elfogadhatónak, amelyek az ENAR nyilvántartásban a támogatási kérelem benyújtási időszak végéig szerepelnek.

Az elsőfokú bíróság döntése

[9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak.

[10] Az Ákr. -nek a megelőző eljárásban történő alkalmazásával kapcsolatos felperesi érvelést elvetette, arra hivatkozva, hogy a Tám. tv. 1. §-nak a 2021. évi LX. törvény 20. § a) pontjával történő módosításával és a módosításhoz fűződő indokolással a jogalkotó világossá tette, hogy a támogatási ügyek eljárási szabályait a módosítás hatályba lépésétől kezdődően a támogatási törvény szabályozza egységesen és önálló eljárási rendszerben, ezen sui generis szabály mellett pedig az Ákr. általánosabb rendelkezései nem érvényesülhetnek.

[11] Hangsúlyozta, hogy a Jogcímrendelet 13. § (1) bekezdés a) pontja szerint a női ivarú, legalább egyszer ellett szarvasmarha után igényelhető a tejhasznú tehéntartás támogatás. A

Tám.tv. 46. § (2) és 47. § (3) bekezdésből következően a döntést követően is végezhető adminisztratív ellenőrzés a támogatási kérelem megalapozottsága kérdésében. A Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdése értelmében az adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, amelyek nem csak bejelentésre kerültek a támogatási kérelem benyújtási időszak végéig az ENAR nyilvántartásba, hanem szerepelnek is abban. Erre figyelemmel az alperes utólag vizsgálhatta a támogatással érintett egyedek ellésének kérdését, ennek során kizárólag az ENAR nyilvántartásban aktuálisan szereplő adatokat fogadhatta el. Ez pedig 5 egyed vonatkozásában az ellési események törlését mutatta, mely tény a felperes nem vitatott.

[12] Nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy a kérelem megítélése során nem bír relevanciával, hogy az utóellenőrzés időpontjában milyen adatok szerepelnek a nyilvántartásban, illetve, hogy a nyilvántartás utóbb bekövetkezett változása nem teszi megalapozatlanná a korábban elfogadott támogatási kérelmet. Annak sem volt jelentősége, hogy az alperesi határozatot követően egyes egyedek ismét bejelentésre kerültek az ENAR rendszerbe, hiszen az alperes döntését az adminisztratív ellenőrzés időpontjában fennálló adatokra alapította.

[13] Lényegtelennek találta a bíróság azt az alperesi megállapítást, hogy a valóságban nem vemhesült egyedek jelentős része a birtokon tartási hatánapot követően értékesítésre és/vagy vágóhídon levágásra kerültek, mivel a döntést az alperes az ellések hiányára alapította, nem pedig az érintett állatok értékesítésére vagy levágására. A bíróság úgy ítélte meg, hogy a határozatban tételezett fűlszámú egyedek az utóellenőrzés időpontjában nyilvántartott adatok szerint nem feleltek meg a támogatás jogszabályi feltételeinek, ezért az alperes jogszerűen minősítette a támogatás egy részét jogosulatlannak és alkalmazott szankciót.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[14] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását, felperes keresetének teljesítését kérte akként, hogy az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Kúria semmisítse meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves indokokkal támasztotta alá ítéletét, ezáltal téves jogi következtetéseket vont le, amikor azt állapította meg, hogy a felperes keresete alaptalan.

[15] Egyrészt nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak az Ákr. alkalmazhatóságával kifejtett álláspontjával. Ezzel összefüggésben utalt a Kúria Kfv.35.393/2022/6. számú ítéletének [23-32] pontjában foglaltakra, amely egyértelműen rögzítette az Ákr. alkalmazhatóságát a Tám.tv. kapcsán. Előadta, hogy az Ákr. alkalmazhatóságának kizárása az ügy érdemére kiható és a bírósági eljárásban nem orvosolható eljárási jogszabálysértést jelent.

[16] A támogatási időszakkal összefüggésben hangsúlyozta, hogy a termeléshez kötött tejhasznú tehéntartási támogatás nem olyan több éves program keretében igényelhető támogatás, amely esetében több évig tartó kötelezettségvállalási időszak szükséges, hanem az 1307/2013 EU rendelet 52. cikk (6) bekezdése szerinti éves támogatási forma. Ebből következően a támogatási kérelmet az igénylőknek tárgyévente külön-külön kell benyújtaniuk a termeléshez kötött közvetlen támogatások fajlagos mértéke is tárgyévente kerül megállapításra. Ezt támasztja alá a Jogcímrendelet 13. § (4) bekezdésében és 8. § (1) bekezdésében foglaltak is.

[17] A felperes 2019. május 10. napján benyújtott támogatási kérelme a Jogcímrendelet 1. § (15) pontja értelmében 2019. évre, vagyis 2019. január 01. napjától 2019. december 31. napjáig tartó időszakra vonatkozott. Ebből következően az utólagos ellenőrzés is csak a támogatási időszakra vonatkozhat, az kizárja a támogatási időszakon túli időszakra, vagy időpontra vonatkozóan végzett ellenőrzést. A Kfv.I.35.021/2023/8. számú döntésének [29] pontjában kifejtett álláspont is ezt erősíti. Eszerint „a tejhasznú tehéntartás támogatási feltételeinek való megfelelés ellenőrzése során nem a támogatási időszak, hanem a birtokon tartási határnap az irányadó.” A kúriai döntésre figyelemmel pedig a 2019. május 15. napján a nyilvántartásba bejelentett és bejegyzett adatokat vehetik figyelembe a támogatási kérelem elbírálása során. Az elsőfokú bíróság jogértelmezése a jogszabállyal és a kúriai döntéssel ellentétes, hiszen az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az általa egyébként is tévesen meghatározott támogatási időszak végéig a nyilvántartásban szerepelnie kellene a jogosultsági feltételek megállapításához szükséges adatoknak.

[18] Az elsőfokú bíróság a döntése során nem vette figyelembe a KGD 2019.163. számú döntésben foglaltakat sem, tévesen értelmezte a támogatási kérelem benyújtási időszakát és a támogatási időszakot, azokat összemosta, ebből kifolyólag téves álláspontra helyezkedett, amelyből téves következtetéseket vont le.

[19] Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem jelölt meg olyan konkrét jogszabályi rendelkezést, amely a bejegyzés fennálltának határidejéről rendelkezne, meggyőződését jogi alapokkal nem támasztotta alá, emiatt az ítélet sérti a Pp. 346. § (5) bekezdésében előírtakat is. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontja ellentétes a Kfv.IV.35.289/2018/9. számú döntés [29] és [39] pontjában előírtakkal is, mely kimondta, hogy túllépi a jogértelmezés határát a jogalkalmazó, ha a támogatás iránti kérelem benyújtása idején hatályos, a tételes jogi norma szövegétől elszakadva, a feltételezett jogalkotói célra hivatkozva új normatartalmat állapít meg. Márpedig az elsőfokú bíróság a Jogcímrendelet 1. § (14) pontjának és 9. § (6) bekezdésének értelmezése során feltételezett jogalkotói célra állapított meg olyan új normatartalmat, amely magából a jogszabály szövegéből nem következik. A bíróság azonban az Alaptörvény 28. cikke alapján nem alkothat jogot.

[20] A jogi előírásokkal ellentétes a bírósági ítélet [41] pontjában a marhalevelek vizsgálatával összefüggésben tett megállapítása. Az alperesnek kötelezettsége lett volna a

fellebbezésben támadott döntés, valamint az elsőfokú eljárásnak a megvizsgálása a fellebbezés és mellékleteinek ismeretében, mely kötelezettségének nem tett eleget. Döntés kötelező tartalmi eleme az indokolás, a határozat indokolásbeli hiánya azt jelenti, hogy a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy az alperes határozatát érdemben vitássá tegye. A marhalevelek vizsgálatának szükségességével összefüggésben pedig hivatkozott a Kfv.I.35.023/2023/7. számú döntésében foglaltakra is. Arra is utalt, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az ítélethozatal során, hogy az alperes által meg nem felelőnek talált 5 anyaállat közül mindösszesen 3 esetben nem került helyreállításra a megszületett borjú, illetve az ellés ténye. Ebből kifolyólag a legfeljebb a 3 nem megfelelő egyedre tekintettel lehet szankciót kiszabni, a 26 egyedre figyelembe véve a 3 nem megfelelő egyed aránya 13,04%, tehát a felperes esetében a támogatási összeg 26,08%-al történő csökkentésének szankcióját lehetett volna alkalmazni a támogatási kérelem teljes elutasítása helyett.

[21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban való fenntartását indítványozta. Előadta, hogy a támogatási feltételeket mesterségesen teremtették meg az ENAR adatok manipulálásával.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

[23] A Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108.§ (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120.§ (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálta felül. Ennek során a Kúria észlelte, hogy a keresetlevélben felperesnek nem volt olyan előadása, hogy 3 esetben nem került helyreállításra az ellés ténye, így legfeljebb 3 nem megfelelő egyedre lehetett volna szankciót kiszabni, amely miatt a meg nem felelési arány csak 13,04 %-os, a szankció másként számítandó. Kereseti kérelem hiányában ebben a kérdésben az elsőfokú bíróság nem határozhatott, jogerős ítélet hiányában pedig a felülvizsgálati eljárás során a Kúria nem vizsgálódhat.

[24] A Tám.tv. és az Ákr. kapcsolatát a Kúria több határozatában vizsgálta (pl. Kfv.I.35.393/2022/6. és Kfv.I.35.021/2023/8. számú végzés, Kfv.I.35.023/2023/7. számú ítélet). A Kfv.I.35.420/2022/6. számú ítélet az Ákr., a Tám.tv., a Mód. törvény, annak indokolása és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Jat.) normáinak az Alaptörvény 28. cikkén nyugvó elemzése alapján tett megállapítást. Kitért arra, hogy az Ákr. 8. §-ához kapcsolódó törvényi indokolás több szempontból ismeri és alkalmazza a törvénytől való eltérés lehetőségeit, a „különös eljárási rend” fogalmát is. Ennek folytán a Tám.tv.-nek lehetősége van mind az Ákr. megengedő szabályozásán alapuló eltérésre, mind az Ákr.-ben nem szabályozott, vagy annak rendelkezéseit kibontó, konkretizáló szabályozásra, különös eljárási szabályok megalkotására. A Tám.tv. 1. §-a ennek megfelelő törvényszöveget tartalmaz. A Módosító tv. indokolása azonban ezzel összhangban nem álló indokolást ad, az

tartalmában nem az Ákr. 8. § (2) és (3) bekezdés szerinti különös szabályokra, hanem az Ákr. 8. § (1) bekezdésre utal, azaz az Ákr. hatálya alól kivett eljárásként kívánja definiálni a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokra vonatkozó hatósági ügyeket. A Módosító törvényhez kapcsolódó indokolás ekként ellentétes a Tám.tv. módosított 1. §-ának szövegével, azt a Jat. 18. § (5) bekezdés következtében nem lehet figyelembe venni. Az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával, a közigazgatási ügyek szabályozási metodikájának fentiek szerinti áttekintésével pedig az állapítható meg, hogy magának a Tám.tv.-nek az 1. §-a nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely miatt nem érvényesülhetne az Ákr. rendszere. Erre tekintettel mondta ki a Kúria a Kfv.I.35.420/2022/6. számú ítélet [31] pontjában, hogy a hatósági eljárás nem vonható ki a jogszabály indokolásán alapuló jogértelmezéssel az Ákr. hatálya alól.

[25] Az elsőfokú bíróság a Mód. törvény indokolása alapján téves következtetésre jutott, erre tekintettel elmulasztotta vizsgálni a felperesnek az Ákr. megsértése kapcsán kifejtett jogi álláspontját. Egyetért a Kúria azzal a felperesi állásponttal, hogy az Ákr. alkalmazhatósága kapcsán elfoglalt alperesi álláspont a határozat érdemére kiható olyan súlyú eljárási jogszabálysértés, amely miatt a határozat megsemmisítésének van helye, további érdemi vizsgálat nélkül.

[26] A perbeli ügy eldöntése érdekében ugyanakkor a Kúria szükségesnek tartja az alábbiak rögzítését: A tejhasznú tehenekre vonatkozó támogatás időbeliségének szempontjait a Kúria már több határozatában érintette. Továbbra is irányadónak tekinti pl. a Kfv.I.35.021/2023/8. számú végzés [24] és [25] pontjaiban foglaltakat. Eszerint „[24] A Jogcímrendelet 1. § 13) pontja a 2015. január 1. – 2020. december 31. közötti-, majd a 2021. március 26. napjától immár a 14) pontban a 2022. december 31-ig terjedő támogatási időszakon belül adott lehetőséget mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások igénybevételére (támogatási időszak). A mezőgazdasági termelőnek a támogatást a Jogcímrendelet 1. § 14), majd 15) pontja alapján naptári évenként kellett kérelmezni (tárgyév). Az adott tárgyévre vonatkozó kérelmet mindig az adott támogatási jogcím tárgyévi benyújtására nyitva álló határidő lejártáig lehetett benyújtani (benyújtási időszak), amelynek időtartamát az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet (a továbbiakban: FM rendelet) 10. § határozta meg. Állatalapú támogatások igénylésénél a Jogcímrendelet az igénylő számára az állatok tartásának időtartamára, időpontjára vonatkozó kötelezettséget írt elő (birtokon tartás). A birtokon tartási kötelezettség pl. anyatehén esetén a Jogcímrendelet 11. § (1) f) szerint alakul: Anyatehéntartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat a támogatási kérelem benyújtását követő naptól számított hat hónapig folyamatosan birtokon tartja. A szabályozás tehát különböző, kritériumaikban nem azonos időszakokra, időpontokra tartalmaz rendelkezéseket. Magát a támogatás iránti kérelmet az FM rendelet 1. § 5) pontja szerinti egységes kérelemben kell benyújtani. [25] A perbeli tejhasznú tehéntartás esetében irányadó a Jogcímrendelet 13. § (1) és (3) bekezdése. Az (1) bekezdés az állatállomány paramétereit tartalmazza. A (3) bekezdés szerint támogatás azon (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelő tejhasznú tehenek után igényelhető, amelyek a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyésztésében találhatóak, de nem a tárgyév március 31-én kerültek a mezőgazdasági termelő tenyésztésébe, és a) hivatalos tejtermelés-ellenőrzés alatt állnak, b) az ENAR-nyilvántartásban

tejhasznú fajtakódon nyilvántartott tejhasznú tehenek, vagy c) amelyek tartója megfelel a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak. A feltételeknek így a március 31-i állapothoz kell igazodni” A végzés [29] pontja szerint a tejhasznú tehéntartás támogatási feltételeinek való megfelelés ellenőrzése során nem a támogatási időszak, hanem a birtokon tartási határnap az irányadó. A KGD2019. 163. eseti döntés (Kúria Kfv.IV.35.618/2018/7. számú ítélet) kapcsán kiemeli a Kúria, hogy az ott irányadó tényállás szerint is azért hiányzott a támogatás feltétele, mert az érintett egyednek a nyilvántartás adatai alapján 2015. március 31. napjáig, azaz a birtokon tartási határnapig nem volt ellése.

[27] A felperes tévesen állította, hogy az elsőfokú bíróság több éves támogatási időszakot vett figyelembe, mindössze azt rögzítette, hogy a Tám. tv. 47. § (3) bekezdéséből következően a támogatási döntést követően is végezhető adminisztratív ellenőrzés a kérelem megalapozottsága érdekében. Ezzel a Kúria is egyetért.

[28] A felperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdésének előírása alapján az elvárás az, hogy a birtokon tartási határnapra vonatkozó adatokat a benyújtási időszak végéig bejelentésük és hogy a bejelentett adatok szerepeljenek az ellenőrzés időpontjában a nyilvántartásban. A szabályozás tehát az adatok ellenőrizhetőségére vonatkozik. Így a nyilvántartás azon adatát, hogy az egyed a támogatás igénylője bejelentette, nem negligálja a tenyésztésből kikerülésre vonatkozó későbbi adat: a későbbi eladás, vagy vágás – az egyéb jogszabályi feltételek fennállása esetén – nem zárja ki az egyed a támogathatóság eredeti köréből. A Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdése szerinti „ENAR nyilvántartásban szerepelnek” fordulat tehát nem választható el a „bejelentésre kerültek” követelményétől, és nem azonosítható azzal, hogy a támogatási időszak teljes tartama alatt a bejelentéskori minőségben kell folyamatosan regisztrálnak lennie a támogatással érintett egyedeknek. Az előzőekben már érintett KGD2019. 163. számú eseti döntés [26] pontja szerint is az alperes a bejegyzett adatokat - a lekérdezés időpontjától függetlenül - csak a támogatási kérelem benyújtási időszak végéig veheti figyelembe. A Jogcímrendelet alapján pedig az is megállapítható, hogy a támogatásra bejelentett adatok utólagos, a benyújtási időszakot követő módosítása – pl. az ellés tényének törlése – azt eredményezi, hogy az ellenőrzés időpontjában az ENAR nyilvántartásban az adott egyedre a benyújtási időszakon belül nem szerepel támogatást lehetővé tevő adat.

[29] Az elsőfokú határozat – és részben az alperesi döntés – a támogatási feltételeknek való megfelelés ellenőrzése során az ellés tényét az ENAR nyilvántartásba való bejelentés-törlés viszonyában vizsgálta. Ugyanakkor azt is rögzítették a hatóságok, hogy a felperes nem szolgáltatott bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az elutasított állatállományát elsődlegesen tejtermelés céljából tartotta volna, nem bizonyította az elléseket sem, miközben a Tám. tv. 38. § (8) bekezdése a terhére írja elő a bizonyítást: „Az intézkedésekben való részvétel során az ügyfélnek kell a jogosultsági feltételek meglétét hitelt érdemlően bizonyítania; az ügyfelet terheli továbbá a kérelemmel, illetve a pályázattal összefüggésben tett bármilyen nyilatkozatával, állításával, valamint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által megállapított ténnyel szemben a bizonyítási kötelezettség.”

[30] Az alperes eljárása során teljes egészében figyelmen kívül hagyta a felperesnek az ellések tényének igazolására vonatkozó előterjesztéseit, bizonyítékait. Az alperesi határozatból nem állapítható meg egyértelműen, hogy az alperes a nyilvántartáson alapuló kötött bizonyítást tekintette kizárólag irányadónak, vagy megfelelő bizonyítékok alapján lehetőséget látott volna a szabad bizonyításra és a jogosultsági feltételek fennállásának igazolására. Jogszabályi előírással nem támasztotta alá a felperesi indítványok elvetését.

[31] A felperes felülvizsgálati kérelme így alapos volt abban is, hogy a bizonyítás kérdésében az elsőfokú bíróság nem vethette volna el kereseti előadását.

[32] A megelőző eljárás ezen hiányosságaira tekintettel a Kúria értékelése szerint nem az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításától, hanem a közigazgatási eljárás megismétlésétől várható az ügy mielőbbi érdemi elbírálása. Ezért rendelkezett a Kúria a Kp. 121.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a jogerős ítéletet megváltoztatása mellett az alperesi határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítéséről és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezéséről.

[33] Az új eljárás során az elsőfokú hatóságnak az ágazati szabályok mellett alkalmaznia kell az Ákr. irányadó előírásait is. Világos álláspontot kell kialakítania arról, hogy a bizonyítandó tényekre vonatkozóan szabad, vagy kötött bizonyítást tekint irányadónak, és ehhez képest kell elvégeznie a bizonyítékok értékelését.

A döntés elvi tartalma

[34] *Az ellés tényét a benyújtási időszakot követően is tartalmaznia kell az ENAR nyilvántartásnak, de ez nem teszi kizárttá az ellett egyedek benyújtási időszakot követő értékesítését, levágását.*

Záró rész

[35] A Kúria a pervesztes alperest a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes elsőfokú és felülvizsgálati költségének megfizetésére.

[36] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték a pervesztes alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentességre figyelemmel a Kp. 35.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[37] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, és mivel a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, a Kp. 120.§ (5) bekezdése pedig kizárja a bizonyítást, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége. Így a felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 114.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[38] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. szeptember 07.

Dr. Hajnal Péter s.k. Dr. Heinemann Csilla s.k. Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró

bíró